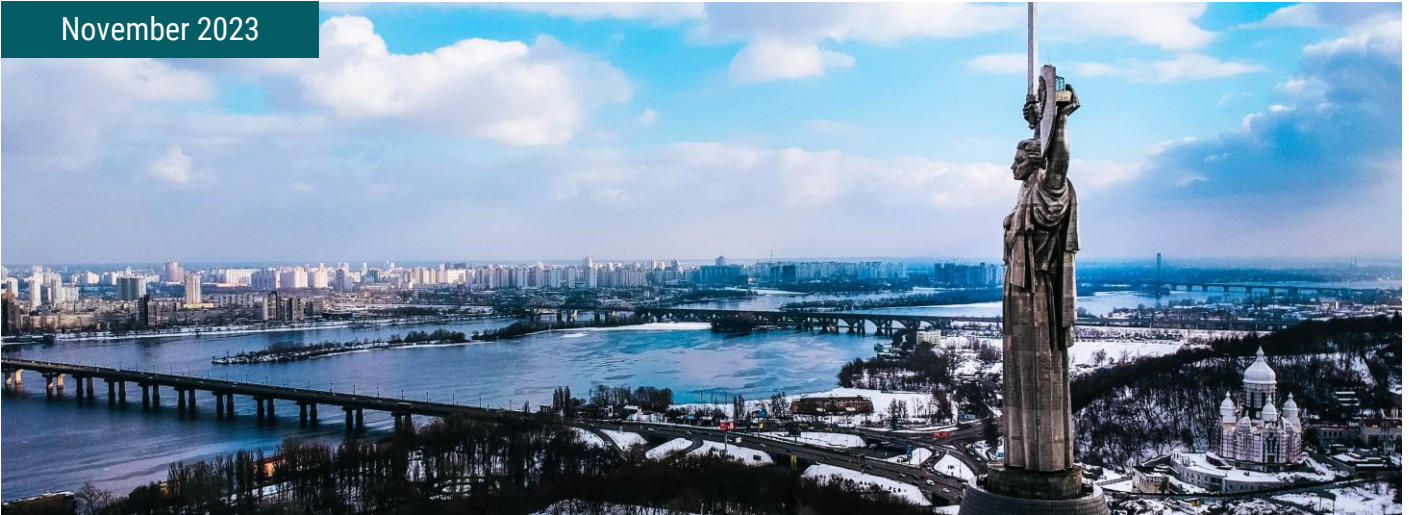

November 2023

Ukraine og Danmark samarbejder om transition til et grønt og stabilt energisystem i Ukraine

Genopbygningen af Ukraines energisystem giver mulighed for en grøn gentænkning af hele energisystemet, som går hånd i hånd med høj forsyningsikkerhed. Potentialet er stort for en gennemgribende grøn omstilling, der sikrer bl.a. Ukraines integration med det europæiske el-net, stor udbygning med vedvarende energi samt ambitiøse energieffektiviseringer.

Forsyningsikkerhed og omstilling til effektive og bæredygtige energiressourcer er afgørende for genopbygningen af Ukraines energisystem. Før invasionen d. 24. februar 2022 var landets el-produktion domineret af atomkraft, kul og gas, hvilket øgede landets afhængighed af importerede energiressourcer og gjorde systemet mindre fleksibelt.

Angrebene har halveret el-produktionskapaciteten siden invasionen, og systemets manøvrekapacitet er derfor faldet med næsten 70 procent. Det udfordrer både muligheden for at integrere mere vedvarende energi til at balancere udbud og efterspørgsel samt stabiliteten i el-nettet. De omfattende russiske angreb på energiinfrastrukturen i vinteren 2022 medførte, at den gennemsnitlige ukrainske husholdning havde fem uger sammenlagt uden strøm. Fokus for myndighedssamarbejdet er derfor trefoldigt:

1. Bidrage til, at Ukraine kommer igennem vinteren.
2. Styrke landets energi-forsyningsikkerhed.
3. Forberede integrationen i EU

Dansk-ukrainsk myndighedssamarbejde

Danske og ukrainske myndigheder har samarbejdet på energiområdet siden 2014. Ruslands invasion af Ukraine tvang mange af de langsigtede planer i det dansk-ukrainske energipartnerskab (UDEPP) i bero.

Indsatsen blev hurtigt omstillet til at levere akut teknisk bistand og mere end 150 tons energiidstyr blev doneret direkte til Ukraine fra danske virksomheder og fjernvarmeselskaber.

Den 5. september 2023 var Energistyrelsen i Kyiv for første gang siden krigens udbrud, hvor det nye arbejdsprogram for UDEPP blev godkendt af styrekomitéen. De langsigtede arbejdsplaner blev genstartet, og myndighedssamarbejdet blev udvidet med projekter inden for land- og havvind, langsigtet energiplanlægning, integration af vedvarende energi, fjernvarme samt energieffektivitet. Alle er områder som Energistyrelsen har kernekompetencer inden for, og som er centrale i Ukraines ambitiøse planer for grøn og bæredygtig genopbygning.

Energistrelsens bidrag til Ukraines vinterforberedelser

Sideløbende med iværksættelse af de langsigtede spor, er der fortsat behov for, at myndighedssamarbejdet fokuserer på akutte indsatser. Samarbejdet bidrager til udvikling af en app, der skal mindske elforbruget, et såkaldt 'nødkatalog', som kortlægger relevante el-produktionsteknologier samt donationer af kritisk energiidstyr.

Integration med EU-lovgivning

For at Ukraine kan opnå EU-medlemskab, er det afgørende, at lovgivning på energiområdet ensrettes med EU's.

Dansk-ukrainsk energisamarbejde

Inden for varme- og elforsyning hjælper Danmark Ukraine med at modernisere dets infrastruktur og implementere bedre regulering og styring.

Desuden skal harmonisering med EU-energilovgivning styrke Ukraines forbindelser til det europæiske energimarked, øge uafhængighed fra Rusland og bringe Ukraine tættere på et EU-medlemskab.

Forsyningsikkerhed

Energistyrelsen spiller en afgørende rolle i at hjælpe Ukraine med at øge landets energiforsyningsikkerhed gennem en række strategiske aktiviteter. Energistyrelsen har f.eks. lavet en strategisk analyse af Ukraines 2050 energistrategi, som sætter retning for Ukraines energiindsatser og prioriteter de næste mange år.

Derudover deler Energistyrelsen sin ekspertise inden for vedvarende energi, især land- og havvind, og bistår med at sikre integration af disse energikilder i det ukrainske energisystem. Netop med det afsæt blev en samarbejdsaftale omkring havvind også underskrevet mellem Ukraine og Danmark i april 2023.

Opgradering af varmforsyningsystemerne i Ukraine er også i fokus, hvor Energistyrelsen introducerer nye teknologier og metoder for at øge effektiviteten. Disse udfordringer kræver en integreret tilgang, og sammen arbejder Danmark og Ukraine mod en mere bæredygtig og pålidelig energifremtid for Ukraine.

Fakta

- Det dansk-ukrainske myndighedssamarbejde for energi blev etableret i 2014 og drives af Energistyrelsen i samarbejde med den danske ambassade i Ukraine.
- Energisamarbejdet finansieres via Udenrigsministeriets naboskabsprogram. Den nuværende fase af samarbejdet løber fra 2021 og frem til 2026 og er i Ukraine forankret i det ukrainske Ministry of Energy og Ministry of Infrastructure.
- Samarbejdet skal bidrage med danske erfaringer samt opbygge Ukrainisk kapacitet inden for langsigtet energiplanlægning, energieffektivitet, effektiv fjernvarme og integration af VE med henblik på en ambitiøs grøn omstilling, der samtidig bringer Ukraine tættere på EU.

Kontaktperson:
Frederikke Laursen
Teamleder
frklg@ens.dk
+45 33 95 08 41